

בש"פ 7807/22 - מחמוד איוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7807/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: מחמוד איוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת-
פ"ת 666-10-22 מיום 10.11.2022 שניתנה על ידי
השופטת ת' נסים שי

תאריך הישיבה: כ"ז בחשון התשפ"ג (21.11.2022)

בשם העורר: עו"ד חרבגי עימראן

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 49 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה) על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת ת' נסים שי) ב-פ"ת 666-10-22 מיום 10.11.2022, במסגרתה הורה על פסילת העורר מלהחזיק רישיון נהיגה עד תום ההליכים.

רקע והשתלשלות ההליכים

2. ביום 2.10.2022 הוגש נגד העורר כתב אישום, המייחס לו עבירות של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק; נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודה; נהיגה בפסילה לפי סעיף 67 לפקודה; נהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: התקנות), יחד עם סעיף 68 לפקודה; עקיפה בדרך לא פנויה תוך חציית קו רצוף לפי תקנות 47(ד) ו-47(ה)(5) לתקנות; וגרם נזק לאדם ולרכוש לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות, יחד עם סעיפים 62(2) ו-38(2)-(3) לפקודה.

3. כמתואר בכתב האישום, עובר ליום 5.1.2020 העורר נפסל מלהחזיק ברישיון נהיגה על ידי משרד הרישוי, ודבר הפסילה הובא לידיעתו. חרף זאת, ביום 5.1.2020 העורר נהג ברכב פרטי מסוג גולף (להלן: רכב העורר) בכביש 75 לכיוון מגדל העמק, כשלצדו ישב חברו, וכשהוא נתון תחת השפעת סם מסוכן מסוג קנאביס בו עשה שימוש זמן קצר לפני הנהיגה. באותה העת, נסע רכב קיה מעט לפניו (להלן: רכב הקיה), בכיוון נסיעתו. בנתיב הנגדי, לכיוון יפיע, ראגדה אבו אסעד ז"ל נהגה ברכב פרטי מסוג סיאט (להלן: המנוחה ורכב המנוחה, בהתאמה).

העורר יצא לעקיפה של רכב הקיה בכך שעבר לנתיב הנגדי לכיוון נסיעתו במהירות של 122 קמ"ש לכל הפחות, בקטע כביש שבו נתיב נסיעה אחד לכל כיוון, תוך התקרבות לעקומה, כאשר בין הנתיבים קו הפרדה רצוף וכפול ובשעה שירד גשם והכביש היה רטוב. מיד לאחר שהחל בעקיפה, המנוחה הגיעה בנסיעה ממולו, ובניסיון לחמוק מההתנגשות סתה שמאלה. העורר פגע עם רכבו ברכב המנוחה בנתיב הנגדי לכיוון נסיעתו בסמוך למרכז הכביש, ומהפגיעה רכב המנוחה "התרומם באוויר ונפגע מרכב הקיה", אשר הדף אותו לאחור בחזרה לנתיבו המקורי. כתוצאה מהתאונה נגרם מותה של המנוחה, המעורבים בה נפצעו, ונגרמו נזקים קשים לכלי הרכב המעורבים.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביום 2.10.2022, המשיבה הגישה בקשה לפסול את רישיונו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו (להלן: בקשת הפסילה). בבקשה נטען כי בידי המשיבה ראיות טובות לכאורה להוכחת האישומים נגד העורר, ובכלל זה – דו"ח בוחן; סרטון וידאו המתעד את התאונה; תצלומים מהזירה ועדויות עדי ראיה. עוד נטען כי המעשים החמורים המיוחסים לו, כמו גם העובדה שצבר לחובתו 7 הרשעות קודמות בעבירות תעבורה מאז קיבל את רישיונו בשנת 2016, מלמדים על מסוכנותו לציבור עוברי הדרך. המשיבה התייחסה לפרק הזמן הארוך שעבר בין מועד האירוע לבין מועד הגשת כתב האישום ובקשת הפסילה, וטענה כי העיכוב נגרם בשל מורכבות החקירה והעומס הרב המוטל עליה.

5. מנגד, העורר טען כי יש לדחות את בקשת הפסילה. לגישתו, ובניגוד לנטען בכתב האישום, לא קיבל הודעה על התליית רישיונו. כן נטען כי אין בידי המשיבה ראיות לכאורה לאישומים המיוחסים לו, בין היתר מאחר שהעורר השלים את העקיפה קודם שהתרחשה התאונה, וכי התאונה נגרמה בעקבות סטיית רכב המנוחה שמאלה אל תוך נתיב נסיעתו של העורר, כפי שניתן ללמוד משברי הרכב, הנוזלים וכתמי השמן שנמצאו. טענה מרכזית נוספת שהעלה העורר היא כי חל שיהיו "ניכר ובלתי סביר" בבקשה. אשר לצריכת הסמים עובר לתאונה, נטען כי שימוש בסם הקנאביס אינו משפיע על אופן הנהיגה.

6. בית המשפט המחוזי קיבל את בקשת הפסילה. צוין כי על העורר מוטל בהקשר זה נטל כבד לשכנע כי נהיגתו לא מסוכנת לציבור עוברי הדרך. לאחר שבחן את הראיות בתיק החקירה, בית המשפט הגיע לכלל מסקנה כי אין בהן חולשה העשויה להפריך את חזקת מסוכנותו של העורר. בכלל זאת, בית המשפט ציין כי גרסת העורר באשר למיקום התרחשות התאונה לא מתיישבת עם הממצאים בתיק החקירה. כן נקבע כי אין מחלוקת על כך שהעורר

השתמש בקנביס עובר לתאונה, וכי קיימות אינדיקציות לכך שמדובר בכמות גבוהה מאד של סם. גם טענת העורר לפיה לא ידע כי רישונו הותלה ביום 22.10.2019, נדחתה.

נוסף על האמור, בית המשפט המחוזי עמד על חומרתם הרבה של מעשי המערער, ובכלל זאת נהיגתו הפרועה ללא רישיון, בלא שהביא בחשבון את נתוני הדרך ומזג האוויר; המהירות שבה נסע, שעלתה בהרבה על המותר; יציאתו לעקיפה בנתיב נגדי תוך חציית קו הפרדה רצוף; והשימוש בסם בכמות לא מבוטלת. כן צוין עברו התעבורתי, והעובדה כי מאז התאונה נזקפה לחובתו הרשעה נוספת בעבירת מהירות. נוכח כל זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי "מדובר במי שנשקפת ממנו מסוכנות בעוצמה גבוהה מאד אף ביחס לתיקים מסוג זה". אשר לטענת השהיו, בית המשפט ציין כי נעשה עם העורר "חסד" שלא הוגש נגדו כתב אישום חמור יותר, וכי "אין לפקוד על הציבור" את מחדלי המשיבה בעיכוב שחל בהגשת כתב האישום.

מכאן הערר שלפניי.

טענות הצדדים בערר

7. העורר שב וחוזר על טענותיו בהליך קמא. לגישתו, בית המשפט המחוזי שגה בקובעו בדבר קיומן של ראיות לכאורה לנהיגתו של העורר בפסילה, ולכך שהתאונה התרחשה בנתיב נסיעת רכב המנוחה. כמו כן העורר טוען כי בית המשפט המחוזי יישם באופן שגוי את הפסיקה בעניין השהיו שחל בהגשת בקשת הפסילה. לדבריו, סתר את חזקת המסוכנות שיוחסה לו בכך שנהג כ-3 שנים ללא שנרשמו לחובתו עבירות תעבורה, מלבד עבירת מהירות אחת, שלטענתו התבצעה בידי אחותו אשר נהגה ברכב. עוד טוען כי עברו התעבורתי כולל עבירות של אי-חגירת חגורה, שאין בהן סיכון לאחרים, וכי מכל מקום שינה את דרך נהיגתו.

8. מנגד, באת-כוח המשיבה ביקשה לדייק את לוחות הזמנים שבבסיס הטענה לשהיו. הודגש, כי התאונה התרחשה בחודש ינואר בשנת 2020, פעולת החקירה האחרונה התרחשה בחודש נובמבר בשנת 2020 ומכתב ידוע נשלח לעורר ביום 8.12.2021. לטענת באת-כוח המשיבה, בין לבין אכן היה פרק זמן שלא בוצעה במהלכו פעילות בשל "מורכבות ראייתית", כלשונה, עליה חולק בא-כוח העורר, וכנבשל חילופי פרקליטים המטפלים בתיק. אולם, הברורים שנעשו הביאו כיום לביסוס משמעותי של העבירות המיוחסות לעורר.

דין והכרעה

9. דין הערר להידחות.

10. נקודת המוצא לדיון במקרה דנן היא סעיף 46 לפקודה, שסעיפיו הרלבנטיים לענייננו מורים כך:

46. (א) הוגש כתב אישום נגד בעל רישיון נהיגה בעבירה שגרמה לתאונת דרכים שבה נהרג אדם, יורה בית המשפט על פסילתו מהחזיק ברישיון נהיגה עד למתן פסק דין בעניינו.

עמוד 3

(ב) בטרם יורה בית המשפט על פסילה כאמור בסעיף קטן (א), ייתן בית המשפט לנאשם הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו, ורשאי הוא שלא להורות על פסילה כאמור, אם שוכנע, מנימוקים שיפרש, כי אין בנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור.

כידוע, סעיף זה מקים חזקת מסוכנות סטטוטורית כלפי המשך נהיגתו של מי שנאשם בגרימת תאונה קטלנית (בש"פ 9437/11 אבו סלוטה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (29.1.2012) (להלן: עניין אבו סלוטה); בש"פ 6653/13 אליהו נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (27.10.2013)). בהתאם לסעיף 46ב(ב) "[על] הנאשם שרישיונו נשלל מוטל הנטל להפריכה" (בש"פ 1084/16 גלוסקין נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (6.3.2016)), ונטל זה כבד במיוחד (בש"פ 2806/09 ממן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.4.2009)).

11. בניסיון להרים את הנטל האמור, העורר טוען כי חל שיהיו רב בהגשת בקשת הפסילה, כך שחזקת המסוכנות בעניינו נסתרה. אכן, נקבע זה מכבר כי שיהיו בהגשת כתב האישום עשוי לעתים לסתור את חזקת המסוכנות המיוחסת לנאשם, מאחר שחלוקף הזמן ללא שהוגש כתב-אישום עשוי ללמד על כך שהמשטרה והפרקליטות לא צופות סיכון מהמשך נהיגתו של הנאשם (בש"פ 7726/02 חסיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(6) 562, פסקה 5 (2002)). אלא שלצד זאת נקבע לא אחת כי אין בשיהיו בהגשת כתב אישום כשלעצמו כדי להכריע את הכף ויש לבחון כל מקרה לגופו בשים לב לנסיבותיו (בש"פ 546/15 אגבאריה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (26.1.2015); בש"פ 8645/07 חדש נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (29.10.2007)). כפי שציין השופט א' גרוניס בעניין אבו סלוטה:

"אפילו הוכח שכתב האישום הוגש בשיהיו, ומכך נלמד כי ייתכן שהתביעה לא סברה בשלב מסוים כי נשקפת מן הנאשם מסוכנות, הרי אין בנתון זה בלבד כדי להצדיק התעלמות מהאינטרס הציבורי הכולל ומן הצורך למנוע ממי שמואשם בגרימת תאונה קטלנית ליטול לידי את ההגה עד לתום המשפט" (שם, בפסקה 8).

12. אין חולק על קיומו של שיהיו בהגשת בקשת הפסילה, אולם מסוכנותו של העורר ניכרת וברורה. השיהיו אינו מפריך אפוא את חזקת המסוכנות הסטטוטורית המתקיימת בעניינו. כפי שציין בית המשפט המחוזי, אין עסקינן בנהיגה רשלנית בלבד או בסטייה בלתי מוסברת מנתיב הנסיעה, אלא בהצטברות חריגה של נסיבות לחומרה – העורר נהג ללא רישיון; תחת השפעת סם בכמות נכבדה; יצא לעקיפה "פרועה וחסרת אחריות ורסן תוך חציית קו הפרדה רצוף"; במהירות מופרזת; וגרם למותה של המנוחה. כתב האישום מייחס לעורר עבירה של המתה בקלות דעת, שבצדה נקבע עונש של עד 12 שנות מאסר.

13. גם ביתר טענות העורר לא מצאתי ממש. כפי שציין בית המשפט המחוזי, צפייה בסרטון האירוע מצביעה על ראיות לכאורה לכך שהעורר יצא לעקיפה המנוגדת לחוק, וניתן לראות בבירור כי התאונה אירעה כשרכבו היה מצוי במקביל לרכב הקיה. אף טענותיו הנוספות מנוגדות לממצאים שבתיק החקירה. כן אציין כי עיון בעברו התעבורתי של העורר מגלה עבירות של נהיגה במהירות העולה ב-25-40 קמ"ש מעל המותר; נהיגה כשברמזור אור אדום; וכן "סטייה מנתיב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה", כולן עבירות המסכנות את ציבור עוברי הדרך, ובניגוד לנטען על ידי העורר בעניין זה.

14. סיכומם של דברים: בית המשפט המחוזי איזן כראוי בין חומרתם הרבה של המעשים המיוחסים לעורר, כנגד

השיהוי שנפל בהגשת בקשת הפסילה, והכריע כי מסוכנותו של העורר לא נסתרה. משכך, לא מצאתי מקום להתערב במסקנתו זו.

15. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ד' בכסלו התשפ"ג (28.11.2022).

ש ו פ ט
